Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 422.

Cod: CL XXXVI.

Chartac: Fol: Sec 15°. 2 2.9.

1.

Casus papales et episcopales

Casus papales, et episcopales una cum poe, ris adjectis: Primus est: " Item falsifica, tores Literarum papalium.

(1a–3b)

2. Fol 1a– 3a.

Canon: Omnis utriusque sexus cum glosa

Henricus de Odendorff.

Canon: omnis utriusque sexus cum glosa quæ incipit: " Ce capitulo omnis utriusqs " sexus sub rubrica de penitentiis et remis; " sionibus situato colligitur". Krauseus Hm, burg: Kirchenrecht: pag 179 n: 39 probat Mag. Hainrici de Odendorff de Colonia Lecturam Decretalium: Omnis utriusque &c: an eadem cum nostra sit, ignoro. Huic addita sunt: Absolutio in agone mortis, et Votum Sacerdotale perseverandi in dignitate, i.e. promissio obedientiæ ab Ordinandis episcopo exhibenda.

3 Fol 3a– 8b.

Casp: Calderini Tractat: de indulgentiis.

Caspari Calderini tractatus de indulgentiis. Incipit: " Quanquam non dubitem patricii, " res nostre legacionis officii atque consortes " melius me aut ceste clarius sed forte non

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 423.

" sufficientius sentire etc." Authorem esse Caſparum Calderinum, Joan: Caldesini Doct: Bonon: circa ann: 1350 filium, teſtatur Cod: ms: Bibl: Tyrnsteinenſis, ut videre eſt apud Krausium Cuſtum: Lil: Cisterc: 2 Tom: pag 82. Vide etiam Fabric: Bibl: med: & inf: Latin: T: I. p: 321.

4. Fol 8b – 11a.

Sermo de Nativitate B: V: M:

" Sermo de Nativitate virginis Marie de epiſtola proverbiorum "octavo"; ita rubrica. Initium eſt: " Dominus poſſedit me &c. Lecto preſens dificultatem petit "

5. Fol 11b – 13b.

S: Augustini Sermo de aſſumtione B: M: V:

" Sermo beati Auguſtini epiſcopi de aſſumcione beate Marie virginis &c. " Hoc dicit rubrica; initium autem eſt: " De ſanctiſſimo corpore perpetue virginis ". Inter opera S: Auguſtini non reperitur, nec ſtilum ejus omnino ſapit, unde inter ſuppoſititios illum rejiciendum eſſe nullus dubito.

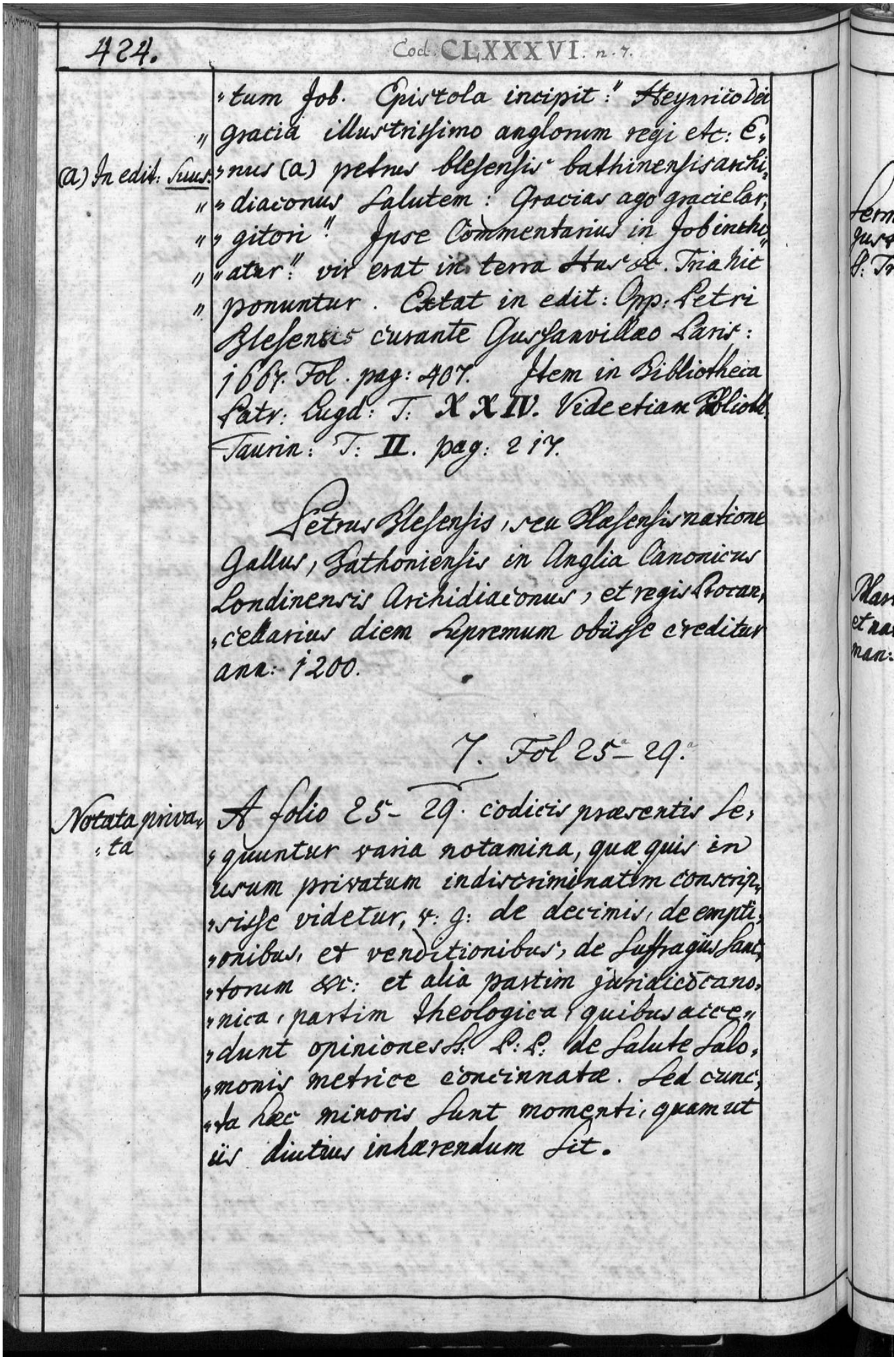
6. Fol 14a – 25b.

Petri Bleſen: ſis Compendium in Job.

Petri Bleſenſis compendium in Jobcum epiſtola exhortatoria ad Henricum II Anglie Regem. Et explanatio duorum priorum capi-

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 424.

„tum Job. Epistola incipit: „Heynrico dei
„gracia illustrissimo anglorum regi etc. C,
(a) In edit. Sum. „nus (a) petrus blesensis bathoniensis archi,
„diaconus salutem: Gracias ago gracielar,
„gitori!" Ipse Commentarius in Jobeinsch
„ator!" vir erat in terra Hus etc. Inscribit
„ponuntur. Extat in edit: Opp: Petri
Blesensis curante Gusfavillaeo Paris:
1667. Fol. pag: 407. Item in Bibliotheca
Patr: Lugd: T. XXIV. Videetiam Bibliot:
Taurin: T: II. pag: 217.

Petrus Blesensis, seu Blaesensis natione
Gallus, Bathoniensis in Anglia Canonicus
Londinensis Archidiaconus, et regis Secre-
„tarius diem Supremum obiisse creditur
ann: 1200.

7. Fol 25a–29a.

Notata privata A folio 25–29. codicis praesentis le,
„guuntur varia notamina, quae quis in
eorum privatum indiscriminatim conscri,
„bisse videtur, v. g: de decimis, de empti,
„onibus, et venditionibus; de Suffragiis San,
„torum &c: et alia partim Jurisdictiona,
„nica, partim Theologica, quibus acce„
„dunt opiniones S. P. P. de Salute salo,
„monis metrice concinnatae. Sed cunc,
„ta haec minoris sunt momenti, quam ut
iis diutius inhaerendum sit.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 425.

8. Fol: 29a– 30b.

Sermo S. Augustini de S. Trinit.

Sermo S. Augustini rubricam praefert: „Item lectiones de festo sanctæ trinitatis Sermo beati augustini". Initium est: „Confitemur et credimus sanctam, atque ineffabilem trinitatem". In editione Mauri, ana non occurrit; si genuinus est, fragmentum est.

9. Fol 30b– 33b.

Martini V. Pp. et nationis Germ: Concordata

Martini V. Papæ, et nationis germanicæ Concordata in concilio Constantiensi inita, et a Joanne Cardin: Ostiensi Episcopo ad universitatem Viennensem in Austria missa ao 1418. Titulus in codice nostro est: „Epistola directa a Constantia Universitati Wyenn anno &c. Nº CCCCXVIIJ." Concordata praecedit praefatio, et testimonium Ostiensis ita incipiens: „Universis et singulis Johannes miseratione divina episc: Ostiens: &c."

Typis impressa ad fidem Codd: Mss: hacc Concordata dederunt Hermann von der Hardt in rer: Conc: Constant: T. I par, de XXIV. pag: 1021. Nicolaus Coleti in Collect: Concil: Tom: XVI. Col: 735.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 426.

IV Fol: 33–47.

Concilium diocesanum Patavii ao 1479 cele-
bratum, una cum actis Synodi provinci-
alis Salisburgensis ao 1418 habite. Acta utri-
usque habentur jam in Codice CXXII n: 4.
& 5. sed hic longe perfectiora; unde si ali-
quando typis edenda forent, et presenti
codice essent desumenda. Rubrica hic pra-
missa librarium prodit, et est sequens: Inci-
pit Super rescripta bulla (a) per manus do-
mini Joannis Rumph de Weytra patav: dioc:
cesis pro tunc cooperator divinorum in Gmun
anno domini M CCCC XVIIIJ° Maximiliani
episcopi beati quondam Laureacensis.
Sed refert, qui fieri potuerit, ut acta Sy-
nodi Patav. ao 1479 habita jam scriberentur
1418. Ad calcem Synodorum additum est man-
datum Ruperti de Welz ad sui decanatus
clericos de vita, et honestate, quod eum ty-
pis nondum prodiit, exscribere libet. Ru-
bricam gestat.

Concilium dioc. Patavien-
se ao 1419. & provin-
ciale Salisburg.
ao 1418 celebra:

(a) Stilicet Mar-
tini V. de con-
cordatis n: prae-
denti prolata, di-
ges causa ha
duae Synodi
sunt celebratae.

probabiliter
M CCCC XXIII.

"Copia mandati de vita et
honestate clericorum."

"Rupertus de Welz Canonicus, et in
Spiritualibus vicarius generalis ecclesie rec
non Cancellarius Curie patav: ac decanus
et plebanus in Chrē (6) vniversis et singu-
lis plebanis ecclesiarum parochialium
Rectoribus vicariis seu loca tenentibus
eorundem ac aliis presbiteris curatis et
non curatis nec non clericis in sacris or-
dinibus constitutis etiam in minoribus

(6) Chrems.

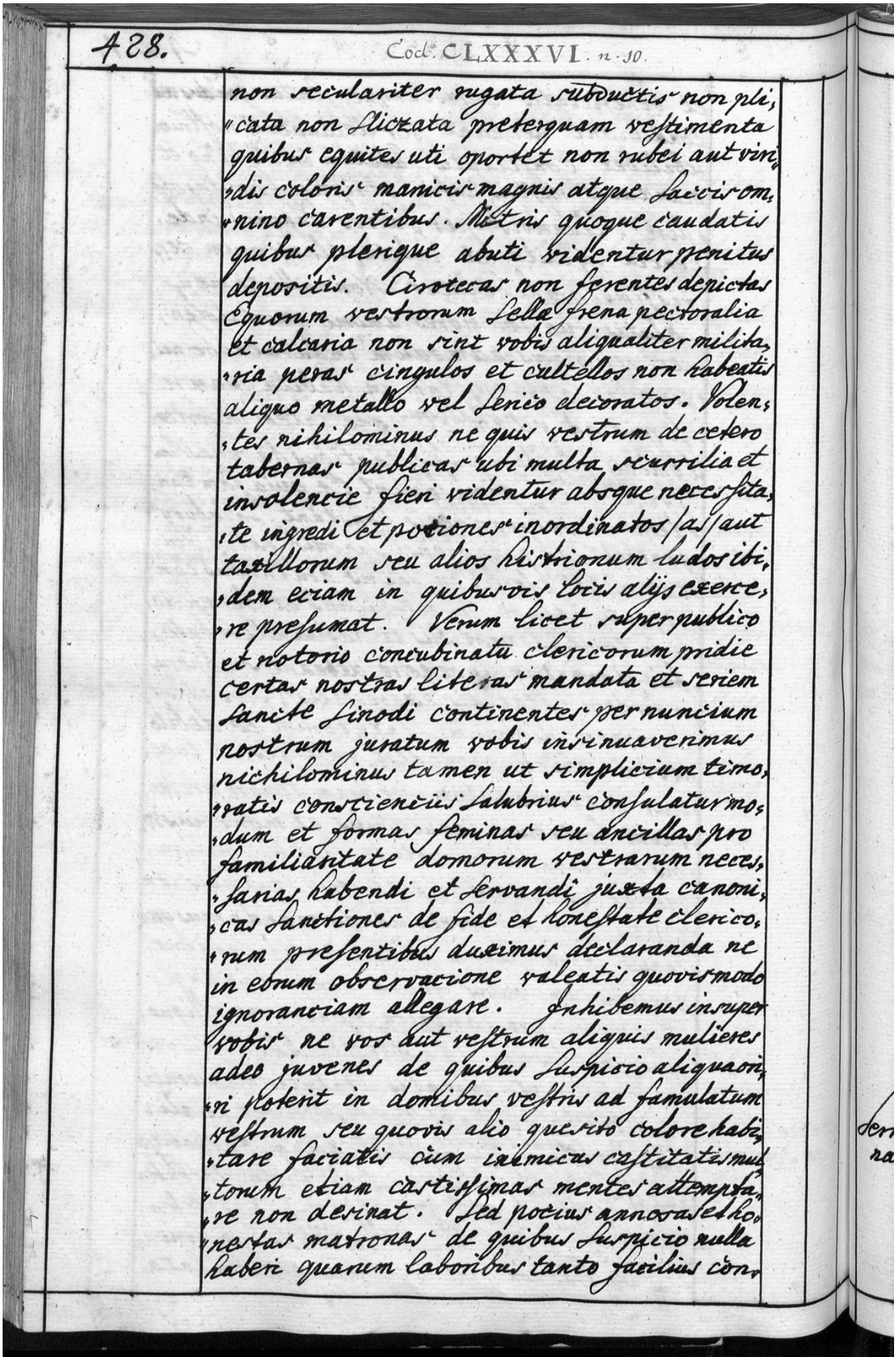
Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 427.

et beneficiatis cujuscunque status gradus vel
condicionc existant per decanatum nostrum
ubilibet constitutis salutem in Domino et
mandatis nostris infra scriptis firmiterobe,
dire. Quamvis per sacros Canones inde,
cencia infinita et habitu clericonem ces,
tis sint prohibeantur Nonnulli tamen
salutis sue immemores animo quod dolen,
ter referimus admodum indurato hoc mi,
nime attendentes tam in habitu quam re,
liquis ad vitam et honestatem in sortem
dominj electorum spectantibus habenas hue
miserabiliter dimiserunt Et quia jam tan,
dem in sacrosanctis Constant. Salzburg.
general. ac pataviensi sinodis extat sta,
tutum ut clerici in sacris ordinibus con,
stituti etiam in minoribus et beneficia,
ti in tonsura vestibus et habitu clericali,
bus decenter incedere debeant subpenis
in eisdem statutis expressatis Nos ad exe,
cucionem dictorum statutorum est debito
nostri officii procedere volentes ut tene,
mur vniversitatem vestram tenore presen,
cium hortamur requirimus et monemus so,
bis et singulis in virtute sancte obedien,
cie et subpenis in predictis statutis con,
tentis firmiter precipiendo mandamus qua
tenus infra decem dies a notificacione
presentium vobis facta computandem
quos vobis pro canonica monicione assigna,
mus in tonsura et habitu clericali libere vos
conformetis et pareatis statutis memoratis
realiter et cum effectu videlicet ne ali,
quis vestrum tonsuram comam barbam
nutriat ymo potius tonsura barba decenter
rasis et aunibus patentibus incedere debea,
tis Habitus quoque vester seu vestimen,
ta vestra non sint scissa non rodulata

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 428.

non seculariter rugata subductis non pli-
cata non sliczata preterquam vestimenta
quibus equites uti oportet non rubei aut vi-
dis coloris manicis magnis atque sacci si om-
nino carentibus. Mitris quoque caudatis
quibus plerique abuti videntur penitus
depositis. Cirotecas non ferentes depictas
Equorum vestrorum sella frena pectoralia
et calcaria non sint vobis aliqualiter milita-
ria pedas cingulos et cultellos non habeatis
aliquo metallo vel serico decoratos. Vole-
tes nihilominus ne quis vestrum de cetero
tabernas publicas ubi multa scurrilia et
insolencie fieri videntur absque necessita-
te ingredi et potiones inordinatos/as/ aut
tabillorum seu alios histrionum ludos ibi-
dem eciam in quibusvis locis alijs exerce-
re presumat. Verum licet super publico
et notorio concubinatu clericorum pridie
certas nostras literas mandata et seriem
sancte sinodi continentes per nuncium
nostrum jussatum vobis insinuaverimus
nichilominus tamen ut simplicium timo-
rati conscienciis salubrius consulatur mo-
dum et formas feminas seu ancillas pro
familiaritate domorum vestrarum neces-
sarias habendi et servandi juxta canoni-
cas sanctiones de fide et honestate clerico-
rum presentibus duximus declaranda ne
in eorum observacione valeatis quovismodo
ignoranciam allegare. Inhibemus insuper
vobis ne vos aut vestrum aliquis mulieres
adeo juvenes de quibus suspicio aliqua ori
ri potuerit in domibus vestris ad famulatum
vestrum seu quovis alio quesito colore habi-
tare faciatis cum inimicus castitatis mul-
torum eciam castissimas mentes attempta-
re non desinat. Sed potius annosas hone-
stas matronas de quibus suspicio nulla
haberi queat laboribus tanto facilius con-

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 429.

„tenti esse debeatis quam cum per hoc anime
vestre salutem affectatis beacius procurare.
Exceptis tamen mulieribus quantumcunque se,
„ribus / que a retroactis temporibus veste di,
„gnoscuntur fuisse concubine et presertim
„ubi in testimonium sunt animalia gradian,
„cia super terram scilicet filii seu filie
quas unacum liberis de domibus vestris om,
„nino precipimus amoveri. Si quis autem
vestrum mandatis nostris hujusmodi obtem,
„perare contempserit prenas in dictis provin,
„cialibus et sinodalibus Statutis contentas
tenore presencium decernimus ipso facto
dampnabiliter incurrisse. ad quas eciam suo
tempore juris ordine servato utique proce,
„detur super insinuacione presencium i. c
hujus nuncii nostri jurati stabimus juramen,
„to Datum in Chrems prima Messis Janu,
„arii anno domini M° cccc xx° sub ap,
„pensione Sigilli 2 E.

II. Fol 47–50.

Sermo in coe, na domini.

„Sermo In die cene ad populum", ita in,
„cipit. Tractat de digna susceptione eu,
„charistie, et incipit: „Probet autem seip,
„sum homo etc. In his verbis notandum
„quod qui corpus Xti vult sumere".

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 430.

12. Fol: 50a–66b.

Henrici de Vrimaria Concordantia passionis, quae incipit: "Scitis quia post biduum &c: Nota quod passio Xti describitur." Idem omnino Comentarius, de quo jam in Codd: CVI. num: 3. CXIII. num 1. et CXL. num: 2. egimus; nisi quod in praefatione verba initialia: ad intellectum sequentium sint omissa, multis vero notitiis marginalibus sit instructus.

Henrici de Vrimaria Concordantia passionis.

13. Fol: 66a–69b.

Sermo de septem donis Spiritus S. incipit: "Notandum quod septem sunt dona spiritus Sancti.

Sermo de septem donis Spiritus Sancti.

14. Fol 70a–84a.

Mauricii de Praga Liber secundus de communione laicali sub una specie, seu Responsio ad demonstrationem Jacobi de Misa, publica Concilii Constantiensis authoritate edita. Mauricius de Praga duos exaravit tractatus contra Jacobum de Misa communionem sub utraque specie acerrime propugnantem, quorum posterior in codice nostro visitur. Ejus initium est: "Baronesregni Bohemiae Serenissimo principi domino Regi Sigismundo Romanorum Hungariae &c: Regi meis, sunt quendam Libellum (a) continentem multas auctoritates. de quarum solutione, ne per sapientes. qui apud praedictum principem tunc constantiae morabantur cupiebant clarius informari. Et compilator libelli postquam premiserat multas auctoritates biblie &c: Extat apud von der Hardt

Mauricii de Praga Liber II de Communione sub una specie contra Jacob: de Misa.

(a) Jacobi de Misa demonstratio per testimonia Sanctorum: Extat apud von der Hardt Rer. Concil: Constantiensium T. V. pag: 865.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 431.

Rer. Conc. Constant. T. 3. Col. 826. et in Cole, ti Collect. Concilior. Tom. XVI. Col. 1237.

Mauricius de Praga celebris erat Profes, for Theologiæ, præsens in Concilio Constantiensi.

Jacobus de Terziebro ex oppido Bohemiæ ad Mizam fluvium, dictus inde Jacobus de Misa, vel etiam Jacobellus, Theologus Pragensis, communionis Laicalis sub utraque specie primus, et acerrimus defensor, tumultuum Bohemicor. excitator et fautor obiit 1429. Plura de ipso Bohus: Balbinus in Bohemia docta, edit. Elegantii Part. 2. p. 354.

13. Fol. 84a–99b.

Nic. de Dinckelspühel Epistola ad Jo. ann. Hus. Incipit: "Eloquenti viro domino N." In fine legitur: "Nº CCCC 23º Scriptum est a me Johane Rumph 2cE. Occurrit hæc epistola jam in codice CLXX. n. 4.

Nic. de Dinckelspühel Epistola ad Jo. Hus

16. Fol. 99b–114a

Mathæi de Steynhus Sermones duo in Concilio Constantiensi habiti. Primus incipit: "Estote misericordes &c. Et originaliter scribitur Luc. VIº capitulo. In fine legitur: "Iste Sermo factus est in concilio constantiensi anno domini Nº CCCC XVIº Dominica quarta post festum sanctæ Trinitatis per fratrem Matheum de Steynhus professum in aula regia circa pragam ordinis Cisterciensis Sacræ theologiæ professorem acriumque magistrum.

Mathæi de Steynhus Sermones duo.

Idem Sermo extat in Cod. ms. Bibl. Cæsar. Vindob. (a) sed sine autoris cognomine, quod

(a) Bohus: Balbi:

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 432.

Bohem: docta pars 2. p: 100. Fabric. Bibl: m. & i. Latin. T: 5. p. 47.

Hic sermo est de Petro de Pilla (P. Gregorius I. Tf. 6 Gj)

hucusque omnes latuit. Sermo secundus de S: Petro et Paulo incipit: " Hij sunt viri misericordie Transumptive in lectione misse ec, clesianum originaliter Cccī XLiiij sub his verbis. In fine iterum legitur: " Sermo iste factus est in concilio Constantiensi ob re, verenciam beatissimorum petri et pauli apostolorum 2Cc Idem —." Hujus sermo, nis quantum scio, nullus adhuc eruditorum meminit.

Raymund. Et. Duller. finche Acc. Christ.

Matheus de Steynhus, ab alüs de Au, la regia dictus, celeber theologus, et Jo, annis Hussi strenuus impugnator clarui, it tempore conc: Constantiensis. Plura vide in Virchii Bibl: Script: Ord: Cistercien: p. 239. apud Balbin: et Fabric: l: c: et Lu, din: Script: eccl: T: 3. col: 2240.

17. Fol: 114a – 116a.

Mauricii de Praga sermo in con cil: Constanti, ensi habiti.

Mauricii de Praga sermo de causa con, ventus Constantiensis, qua est ecclesiastica reformatio. Incipit: " Ecce ego mitto ad vos Prophetas Matth XXiij Et Transumptive in evangelio jam lecto." In fine addi, dit librarius: " Sermo pronuntiatus per Re, verendum magistrum Mauricium de pra, ga Sacre theologie doctorem in constancia 1418. Licet Mansi in Fabric: Bibl: med: & inf: Latin: T: 5: p: 58. plurium meminerit Mauri,

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 433.

" cii sermonum, hunc tamen in codice vindo, bonensi non videtur reperisse.

18. Fol: 116a–123a

Sermones tres de animabus defunctorum.

Sermones tres de animabus defunctorum. Primus incipit: " Redimentes tempus quoniam dies mali sunt. Ephes: V. Hieronimus " in quadam epistola volens offendere. Ad, " terius initium est. Memorare novissima " tua &c Memorare scilicet mortem." Ter " tii denique: " Misereminii mei &c: Legen, " dum quod cum purgandis debemus facere " misericordiam."

19. Fol: 123a–236b

Wilhelmi Lugdunensis summa vitiorum.

Wilhelmi Lugdunensis summa vitiorum " que incipit: " Dicturi de singulis vitiis." Calci adscriptus est annus MCCCC 23 Sab, bato ante festum sancti Thome apostoli. De hac summa jam diximus in Cod: LIX. etc: sed in presenti maxime completa vi, detur contineri.

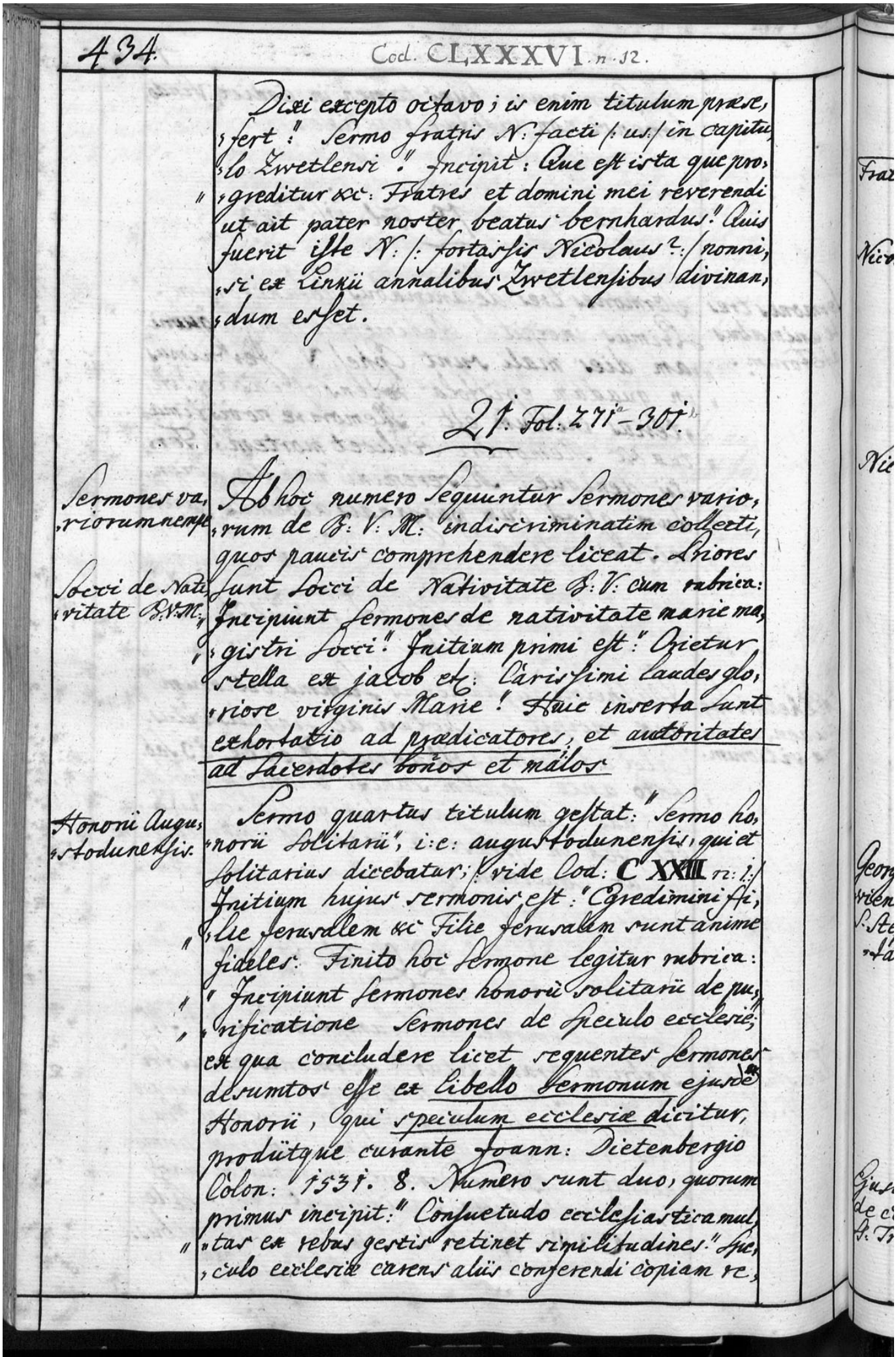
20. Fol: 237a–271a

Socci sermones de assumptione B: V: M:

Socci sermones de assumptione B: V: M: Rubrica premittitur: " Sermones magistri Socci de assumpt: M: Virginis." Sunt numero decem: excepto octavo, qui est cujusdam fra, tris N: de quo mox plura: quorum primus incipit: " Surge domine in requiem tuam &c: De archa ista sanctificationis." Vide Cod: CVII. num: 1. ubi de Socci sermonibus.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 434.

Dixi excepto octavo; is enim titulum præse,
„fert: „Sermo fratris N: facti /: us :/ in capitu,
„lo Zwetlensi." Incipit: Que est ista que pro,
„greditur &c: Fratres et domini mei reverendi
ut ait pater noster beatus bernhardus." Quis
fuerit iste N: /: fortasse Nicolaus ?:/ nonni,
„si ex Linkii annalibus Zwetlensibus divinan,
„dum esset.

21. Fol. 271–301.

Sermones va, riorum nempe

Ab hoc numero sequuntur sermones vario,
„rum de B: V: M: indiscriminatim collecti,
quos quivis comprehendere liceat. Priores

Sermoni de Nati, vitate B: V: M:

sunt sermoni de Nativitate B: V: cum rubrica:
Incipiunt sermones de nativitate marie ma,
„gistri sermoni." Initium primi est: "Orietur
stella ex jacob etc: Carissimi laudes glo,
„riose virginis Marie! Huic inserta sunt
exhortatio ad prædicatores, et auctoritates
ad sacerdotes bonos et malos.

Honorii Augus, „stodunensis.

Sermo quartus titulum gestat: "Sermo ho,
„norii solitarii", i: e: augustodunensis, qui et
solitarius dicebatur; /vide Cod: CXXIII n: 1:/
Initium hujus sermonis est: "Gredimini fi,
„lie Jerusalem &c Filie Jerusalem sunt anime
fideles. Finito hoc sermone legitur rubrica:
„Incipiunt sermones honorii solitarii de pu,
„rificatione sermones de speculo ecclesie,
et qua concludere licet sequentes sermones
desumtos esse ex libello sermonum ejusde
Honorii, qui speculum ecclesie dicitur,
produtque curante Joann: Dietenbergio
Colon: 1531. 8. Numero sunt duo, quorum
primus incipit: "Consuetudo ecclesiastica mul,
„tas ex rebus gestis retinet similitudines." Spe,
„culo ecclesie carens aliis conferendi copiam &c,

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 435.

„linquo. – Hos sequuntur de eadem festivi,
„tate alii septem sermones, ex quibus prior Fra,
Fratris Nicolai „tris Nicolay nomen in fronte gerit, incipitq;:
„ Postquam completi sunt dies purgacionis sc.
„ Consuetudo fratres carissimi erat." Quis
Nicol: Vischel. „ sit iste Nicolaus; an cognomine Vischel, Ci,
„ster: Cœnobii S: Crucis in Austria Monachus,
qui libros tres, aliosque distinctos duode,
„cim de Laudibus B: V: M: scripsit; Fabric:
Bibl: med: et inf: Latin: T. 3. pag: 278. T. 5. p. 107.
et 192. item Carol: Visch in Bibl: Script: Ord:
Cister: p: 250: / an Nicolaus III Abbas Zwetl:
Nicol: Gretzel. cognomine Gretzel, qui ao 1424 obiit: / Lincii
annales Zwetlenses T. 2. p: 87: / ab aliis edoceri
cupio. His finitis incipiunt Sermones de
Annuntiatione B: V: Mariæ, numero octo / non
„septem, ut in Codice dicitur; / ex quibus quar,
„tus, et sextus eidem adscribuntur Nicolao.
„Initium primi est: " Rorate cœli &c: Hæc pos,
„ sunt esse verba.

22. Fol: 301.

Georgii Episc: Nata, vien: de officio S: Stephani reci, „tando.

Georgii Episcopi Natavien: decretum ad
Clerum Secularem de recitando singulis septi,
„manis officio S: Stephani Mart: Datat idem
in Cod: CXI. n: 1 datum Wyenn; sed pro,
„vera est Datum in Mauttarn anno domi,
„ni M CCCC IIIIo quinta die mensis novem,
„bris.

23 Fol: 302.

Eiusdem decret: de celebr: festo S: Trinitatis.

Eiusdem decretum de celebrando festo Ss:
Trinitatis dominica prima post Pentecosten.
Incipit: " Universis, et singulis, ad quos
„ præsentes pervenerint; finitur: " datum Wy,

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

, 436.

" Cenne die XVIIII May anno domini Mcccc xj°."

24. Fol. 302ᵈ–304ᵃ.

Urbani VI Bulla de celebratione jubilaei.

Urbani VI Bulla, qua statuit, annum jubilaei de trigesimo tertio in trigesimum tertium esse celebrandum. Incipit: "Urbanus epi, "scopus servus servorum dei. Ad perpetuam "rei memoriam. Salvator noster unigenitus "dei filius." In fine: "Datum Rome apud "sanctum petrum VIJ° ydus aprilis pontifi, "catus nostri anno undecimo." Urbanum hanc bullam edidisse conveniunt Sbovius, Raynaldus, dlüque ecclesiasticae historiae scriptores; sed Platinus in gest. Pont. Pontif. Vol. III. col. 377 ad 1389 III° ydus Aprilis eam esse datam Gobelinumque de Niemium de tempore variare asserit. Id profecto mirandum est, hanc bullam nec in Bullario magno Cherubini; ad quod tamen lectorem remittit Fabricius in Bibliographia antiquaria, Cap. X. p. 318. seqq.; / nec in Bullario magno Romano nec in amplissima bullarum collectione Cocquelinesii reperiri.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 186

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at - Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken
Permalink: manuscripta.at/?ID=27523

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
OLIVER - Online manuscript description (HMML)